

Sjúrður Skaale, fólkatingsmaður her á vitjan á skrivstovuni hjá FOÍB á Bryggjubakka í Havn.

Politiska skipanin má tryggja at oljuvinna verður eitt vælsignilsí

Jan Müller

17.02.2014 - 15:45

[Oljan.fo](http://oljan.fo)

”Hvussu verður, um Statoil rakar við okkurt stórt í summar, og framleiðsla fer í gongd um nøkur ár? Fara vit at klára at stýra tí? Fara aðrar vinnur at standa seg í kappingini? Verður lønarlagið skeiklað? Klára vit at fyrbyrgja stættarmuni? Fara politikarar at keypa sær atkvøður fyri oljupengar?”

Spurningarnar eigur Sjúrður Skaale, fólkatingsmaður fyri Javnaðarflokkin, sum hevur tikið stig til at skipa fyri einum oljutiltaki í Fólkatíninginum í Keypmannahavn seinnapartin fríggjadagin.

Fólkatingsmaðurin sigur við oljan.fo, at ein møgulig oljuvinna gevur Føroyum heilt nýggjar møguleikar - men hon hevur eisini vandar við sær. Sjálvur heldur hann, at tað er politiska skipanin, sum má tryggja, at ein møgulig oljuvinna ikki verður eitt forbannilsí, men eitt vælsignilsí.

Og við hesi síni niðurstøðu vísir hann til orðini hjá búskaparfrøðinginum og samfelagskjakaranum Hermanni Oskarsyni fyri skjótt 20 árum síðani.

Hermann Oskarsson og oljan

"Spurningurin um hvørji árin inntøkur av oljuvinnuni fáa á búskapin, er meira enn ein tekniskur spurningur. Tí oljan í undirgrundini er - sum fiskurin í havinum - ein ogn, sum vit øll hava rættin til ágóðan av og ein ogn, sum vit umsita vegna okkum sjálvi og okkara eftirkomarar."

Soleiðis segði Hermann Oskarsson í januar 1997.

Sjúrdur Skaale í 2014:

"Hann royndi tá - áðrenn nakar borur var settur í - at skapa eitt alment kjak um, hvussu vit kundu tryggja, at landið og fólkíð fær gagn av ein av eini møguligari oljuvinnu við Føroyar.

Oskarsson ávarðaði um, at oljuvinnan, um ikki væl verður stýrt, kann gerast ein vanlukka. Hann vísti m.a. á at lønarlagið kundi hækka heilt munandi við teirri avleiðing, at útflutningsvinnan og innlendis framleiðslan, sum kappast við innfluttar vørur, kundu missa sítt kappingarføri og fara fyri bakka.

Royndir úr fleiri londum hava víst, at tað vissuliga kann ganga heilt illa, tá farið verður undir oljuvinnu uttan góða fyrireiking. Henda vinna kann køva aðrar vinnur og skapa bæði stættarmun og korrupsión.

Nú er ein løta farin síðani 1997. Fleiri brunnar eru nú boraðir, og spenningurin er stórur um tveir, sum verða boraðir í summar. Oljufeløg trúgva ið hvussu er enn uppá, at olja kann finnast í stórum mongdum.

Sum samfelag eiga vit at virka sum um, at eingin oljuvinna verður - og fyrireika okkum, sum um at hon verður. Men gera vit tað?," spyr Sjúrdur Skaale.

Vandar

Hann heldur sjálvur, at allar flestu føroyingar vóna inniliga, at olja verður funnin.

"Men eru vit til reiðar, um tað hendir? Hava vit, eins og Norra gjørði langt áðrenn fyrsti dropin kom upp, gjørt lógir sum skulu fyribyrgja t.d. politiskari spekulatióin í oljupengum?"

Okkurt bendir á, at so ikki er. Longu tá fyrstu boringarnar vóru gjørdar, byrjaðu ávísir politikarar at lova fólki "oljukekkar". Og í kjakinum um hvussu forskattingin av pensiónum skal fíggjast, hevur verið sagt, at tað orðna oljupengarnir...

Hvussu verður, um Statoil rakar við okkurt stórt í summar, og framleiðsla fer í gongd um nøkur ár? Fara vit at klára at stýra tí? Fara aðrar vinnur at standa seg í kappingini? Verður lønarlagið skeiklað? Klára vit at fyrbyrgja stættarmuni? Fara politikarar at keypa sær atkvøður fyri oljupengar?

Ein møgulig oljuvinna gevur Føroyum heilt nýggjar møguleikar - men hon hevur eisini vandar við sær.

Tað er politiska skipanin, sum má tryggja, at ein møgulig oljuvinna ikki verður eitt forbannilsí, men eitt vælsignilsí," sigur fólkatingsmaðurin og vísir til tiltakið fíggjadagin, har hesir spurningar verða umrøddir.

Tiltakið á Christiansborg

Føroyskt tiltak á Borgini 21. februar: Hvat um vit finna olju?

Fríggjadagin 21. februar kl. 12:30-17 bjóðar fólkatingslimur Sjúrdur Skaale til spennandi føroyskt oljutiltak á Christiansborg fyri øllum áhugaðum.

Hvussu skulu Føroyar skipa seg í mun til vinnuligu avbjóðingarnar, útlenska arbeiðsmegi, ójavnt lønarlag, stættarmun og øðrum samfelagsligum árinum, ið kunnu standast av einari oljuvinnu?

Hvat sigur vinnan, fakfelagið, politikarin og serfrøðingurin? Tiltakið verður ein røð av stuttum framløgum sæð frá ymiskum sjónarmiðum í Føroyum. Fyrsta framløgan verður við umboð frá norska oljumálaráðnum, sum fer at greiða frá skipanini í Noregi.

Tiltakið er ókeypis. Tilmelding fer fram við at senda navn og bústað til jf@ft.dk í seinasta lagi 19. februar. Pláss er fyri 150 luttakarum.

Ábit og skráseting av luttakarum byrjar kl. 12:30 og tiltakið byrjar formliga kl. 13 og endar kl. 17.

Orðstýrari er Jón Brian Hvidtfeldt

Framløgufólk:

Aksel V. Johannesen, Javnaðarflokkurin

Árni Ólafsson, fyrrv. ráðgevi og samráðingarleiðari fyri Landsstýrið

Jan Müller, stjóri á Føroya Oljuídnaðarbólki (FOÍB)

Johan Dahl, vinnumálaráðharri

Magni Arge, formaður í oljuvinnufelagnum

Magni Laksáfoss, búskaparfrøðingur og fyrrv. landsstýrismaður í fígghjarmálum

Ole-Anders Lindseth, norska oljumálaráðið

Selma Ellingsgaard, forkvinna í Starvsmannafelagnum

Torbjørn Jacobsen, havnarmeistari og fyrrv. landsstýrismaður í oljumálum

Mynd

Sjúrður Skaale, fólkatingsmaður her á vitjan á skrivstovuni hjá FOÍB á Bryggjubakka í Havn.

